
Nog een sprong over het Ravijn

Hoe doelmatigheidswinst de jeugdzorg kan redden

Factsheet 2 | Kostendoelmatigheid
jeugdbescherming en -reclassering 2023

Jos Blank en Alex van Heezik

Stichting Instituut Publieke Sector Efficiëntie Studies

Delft, december 2025

Samenvatting

Achtergrond en doel van het onderzoek

De uitgaven binnen het sociaal domein, en met name voor jeugdzorg, drukken steeds zwaarder op de gemeentelijke begrotingen. Met het ravijnjaar in zicht, waarin de rijksbijdragen aanzienlijk zullen dalen, wordt de noodzaak tot efficiencyverbetering urgenter dan ooit. Een essentiële eerste stap hierbij is het verkrijgen van helder inzicht in de doelmatigheid van de geleverde diensten. Met dat oogmerk is de kostendoelmatigheid van de jeugdbescherming en -reclassering geanalyseerd in 325 van de 342 gemeenten in 2023. Doelmatigheid betekent hier: de mate waarin een gemeente kosten kan verlagen zonder dat het niveau van hulpverlening afneemt.

Resultaten

De (totale) kostendoelmatigheid van de jeugdbescherming en -reclassering varieert sterk per gemeente, met scores die uiteenlopen van 13 procent voor de minst doelmatige gemeente tot 100 procent voor de meest efficiënte gemeente (*'best practice'*). Er zijn drie categorieën te onderscheiden:

- *Categorie 'laag'*: voor 34 van de 325 van de gemeenten (ruim 10%) geldt dat de doelmatigheid van de jeugdbescherming en -reclassering in vergelijking met de meest doelmatige gemeente matig tot slecht is (scores lager dan 40%). Voor deze gemeenten, met als grootste Amsterdam, Rotterdam en Nijmegen, zijn forse kostenbesparingen mogelijk.
- *Categorie 'middelmatig'*: 150 gemeenten (46%) scoren middelmatig ten opzichte van de best practice (scores tussen 40% en 70%). Ook voor deze gemeenten, waaronder grote gemeenten als Utrecht, Eindhoven en Breda, lijken er aanzienlijke mogelijkheden tot kostenverlaging.
- *Categorie 'hoog'*: 141 gemeenten (43%) behalen scores die dichterbij de *best practice* liggen (hoger dan 70%) en zijn dus al relatief doelmatig. Tot de drie grootste gemeenten in deze categorie behoren Den Haag, Groningen en Tilburg.

Mogelijke verklarende factoren

Uit de analyse blijkt dat ondoelmatigheden deels zijn te verklaren uit de relatief hoge gemeentelijke apparaatskosten. Of gemeenten taken uitvoeren voor andere gemeenten heeft geen significante invloed op de doelmatigheid. Een groot deel blijft onverklaard, vermoedelijk door prijsafsprakenverschillen tussen gemeenten en dienstverleners.

Conclusie en aanbeveling

Er zijn grote verschillen in de kostendoelmatigheid van de jeugdbescherming en -reclassering tussen gemeenten. Bij het grootste deel van de gemeenten bestaat veel ruimte om de jeugdbescherming en -reclassering efficiënter te organiseren, zonder concessies te doen aan het niveau van de dienstverlening. In een ideale situatie, waarin bij elke gemeente alle ondoelmatigheden zijn weggewerkt, levert dit tot 230 miljoen euro aan besparingen op. Ook in een realistischer scenario moet een forse kostenbesparing haalbaar zijn. Daarmee kan de impact van het 'ravijnjaar' aanzienlijk worden verlicht.

Inzicht in de kosten, prestaties en doelmatigheid van vergelijkbare gemeenten (*'peers'*) kan gemeenten helpen beter te sturen op de kostendoelmatigheid van de jeugdhulpverlening. Een benchmarkrapport met deze gegevens kan op verzoek worden aangevraagd.

Inleiding

Achtergrond

De voortdurend stijgende uitgaven binnen het sociaal domein brengen veel gemeenten in financiële moeilijkheden. Deze problemen zullen waarschijnlijk nog sterk toenemen in het zogenoemde ravijnjaar in 2028, het jaar waarin gemeenten minder inkomsten van het Rijk zullen ontvangen. Vooral voor voorzieningen op het sociaal domein, met name de jeugdzorg zal minder geld beschikbaar worden gesteld. Zonder ingrijpende maatregelen dreigen veel gemeenten dan met (verder oplopende) tekorten geconfronteerd te worden. Een kritische blik op de kostendoelmatigheid van de dienstverlening is daarbij essentieel. Worden de diensten geleverd tegen de laagst mogelijke kosten of zijn er nog besparingen mogelijk zonder kwaliteitsverlies? Inzicht hierin kan gemeenten helpen de uitgaven beter te beheersen, waardoor een val in het ravijn vermeden kan worden.

IPSE Studies heeft de afgelopen periode diverse analyses uitgevoerd naar de kostendoelmatigheid van gemeentelijke diensten binnen het sociaal domein. De bevindingen zijn gepresenteerd in meerdere publicaties. Zo zijn begin dit jaar en in 2024 vier factsheets verschenen over de kostendoelmatigheid van de Wmo-dienstverlening. Eerder verscheen een uitgebreid rapport over de kostendoelmatigheid van de gemeentelijke dienstverlening op het gebied van de jeugdzorg in 2021.

Omdat inmiddels ook jeugdzorggegevens uit 2023 beschikbaar zijn hebben we een nieuwe analyse uitgevoerd naar de kostendoelmatigheid van de jeugdzorg. Daarbij maken we nu onderscheid tussen de jeugdhulp en de jeugdbescherming en -reclassering. In september dit jaar publiceerden wij het eerste factsheet met onze bevindingen over de [kostendoelmatigheid van de jeugdhulp in 2023](#). Dit tweede factsheet presenteert de resultaten van de analyse van de kostendoelmatigheid van de jeugdbescherming en -reclassering.

Wat is kostendoelmatigheid en hoe bepalen we dat?

Kostendoelmatigheid geeft aan in welke mate een organisatie, zoals een gemeente, kosten kan verlagen zonder dat het niveau van de dienstverlening afneemt. Het gaat hier dus niet om mogelijke kostenbesparingen via een strengere selectie van cliënten. De kostendoelmatigheid drukken we uit in een percentage, waarbij 100 procent staat voor de laagste kosten per eenheid dienstverlening ('*best practice*') en lagere scores wijzen op ruimte voor kostenverlaging. Een gemeente met bijvoorbeeld een score van 60 procent kan dezelfde diensten leveren tegen 40 procent lagere kosten.

De kostendoelmatigheid van de dienstverlening bepalen we met een econometrisch model (zie bijlage). Dit model beschrijft de relatie tussen de kosten van jeugdbescherming en -reclassering enerzijds en de geleverde prestaties, omgevingskenmerken en doelmatigheid beïnvloedende factoren anderzijds. Op basis hiervan kunnen we de *best practice* afleiden die als referentie dient voor de andere gemeenten. Een *best practice* gemeente krijgt dus een score van 100 procent.

In het model zijn twee omgevingsfactoren opgenomen: de misdrijvenratio en gebruikratio. De misdrijvenratio is de verhouding tussen het aantal geregistreerde misdrijven en het aantal inwoners van een gemeente. Het aantal misdrijven reflecteert voor een deel de sociale problematiek in een

gemeente, die waarschijnlijk ook zijn impact heeft op het sociale welzijn van mensen en de intensiteit van het gebruik van sociale voorzieningen, zoals de jeugdbescherming en -reclassering. De gebruiksratio is het aantal trajecten per hoofd van de bevolking tot en met 18 jaar. Het weerspiegelt de mate waarin jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen worden opgelegd. Dit wordt voornamelijk door rechterlijke beslissingen bepaald en zien wij dan ook niet als een sturingsinstrument voor verbetering van de kostendoelmatigheid.

Een deel van de kosten(on)doelmatigheid kunnen we direct koppelen aan de ratio van apparaatskosten in totale kosten en de mate waarin gemeenten taken namens andere gemeenten uitvoeren (uitgedrukt in de ratio baten en lasten). We zeggen dan ook iets over de oorzaak van de ondoelmatigheid. Dit noemen we de observeerbare kostendoelmatigheid.

Daarnaast kennen we ook nog de niet-observeerbare kostendoelmatigheid. Dat is het verschil in kosten per eenheid hulpverlening die niet aan de genoemde determinanten is toe te kennen. Dit zal vooral te maken hebben met de wijze waarop gemeenten en aanbieders (gecertificeerde instellingen) prijsafspraken maken over de dienstverlening.

Tot slot is er nog de totale kostendoelmatigheid, waarbij de observeerbare en niet-observeerbare doelmatigheid in één cijfer worden samengevat. Deze totaalscore wordt berekend door de observeerbare en niet-observeerbare doelmatigheid met elkaar te vermenigvuldigen. Bijvoorbeeld: een gemeente scoort 96 procent op observeerbare doelmatigheid en 46 procent op niet-observeerbare doelmatigheid. De gecombineerde score is dan $0,96 \times 0,46 = 0,44$, oftewel 44 procent. Je kunt het vergelijken met twee filters achter elkaar: het eerste filter laat 96 procent door, het tweede 46 procent van dat deel. Dan blijft 44 procent over.

Resultaten kostendoelmatigheid

Observeerbare doelmatigheid

Uit de analyse blijkt dat de observeerbare ondoelmatigheden deels zijn te verklaren uit de relatief hoge gemeentelijke apparaatskosten. Of gemeenten optreden als uitvoerder voor andere gemeenten heeft geen significante invloed op de doelmatigheid. Figuur 1 toont de scores van de observeerbare doelmatigheid van de jeugdbescherming en -reclassering van 325 gemeenten.

Figuur 1 Scores observeerbare kostendoelmatigheid gemeenten bij jeugdbescherming en -reclassering in 2023 (N = 325)

Figuur 1 laat zien dat de observeerbare kostendoelmatigheidsscores voor jeugdbescherming en -reclassering in 325 gemeenten uiteenlopen van circa 80 tot 100 procent. Dit impliceert dat sommige gemeenten dezelfde prestaties zouden kunnen leveren tegen tot wel 20 procent lagere kosten, als zij net zo doelmatig opereren als de best presterende gemeenten (score: 100%).

Verbetering van de observeerbare doelmatigheid is vooral te realiseren door het terugdringen van de apparaatskosten. Het merendeel van de gemeenten scoort echter hoog, waardoor de mogelijkheden tot verdere besparing via deze route beperkt zijn.

Niet-observeerbare doelmatigheid

De scores van de niet-observeerbare kostendoelmatigheid zijn weergegeven in figuur 2.

Figuur 2 Scores niet-observeerbare kostendoelmatigheidsscores bij jeugdbescherming en -reclassering in 2023 (N = 325)

Figuur 2 laat zien dat de verschillen in niet-observeerbare kostendoelmatigheid aanzienlijk groter zijn dan bij de observeerbare doelmatigheid. De laagste scores liggen hier tot (ruim) onder 30 procent. Dat betekent dat de kosten van deze gemeenten met meer dan 70 procent kunnen dalen. Gemiddeld scoren gemeenten 69 procent op de niet-observeerbare doelmatigheid. Gemeenten kunnen dus gemiddeld genomen dezelfde prestaties leveren tegen 31 procent lagere kosten, als ze net zo doelmatig zouden werken als de best presterende gemeenten.

Omdat de verschillen in niet-observeerbare kostendoelmatigheid vermoedelijk grotendeels samenhangen met de wijze waarop gemeenten en aanbieders prijsafspraken maken, zou de aandacht van laag scorende gemeenten vooral hier naar uit moeten gaan. Zij kunnen bij gemeenten met een hoge score te rade gaan hoe verbeteringen te realiseren zijn. Potentiële kandidaten hiervoor zijn uit een benchmark af te leiden (zie pagina 8).

Totale kostendoelmatigheid

Figuur 3 brengt de gemeentelijke scores van de totale kostendoelmatigheid van de jeugdbescherming en -reclassering in beeld.

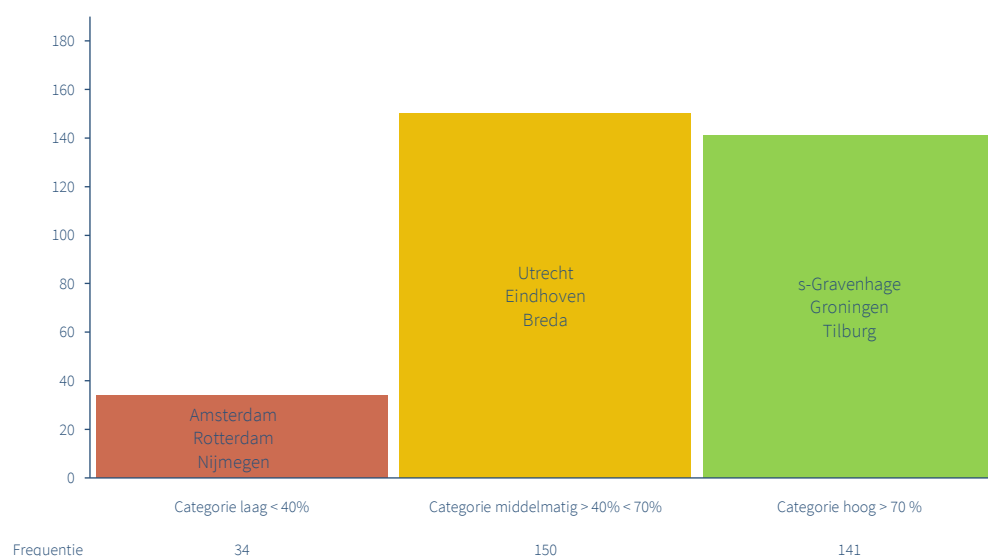
Figuur 3 Scores totale kostendoelmatigheid gemeenten bij jeugdbescherming en -reclassering in 2023 (N = 325)

Uit figuur 3 blijkt dat ook de totale doelmatigheidsscores van de jeugdbescherming en -reclassering sterk uiteenlopen: van 13 tot 100 procent. Het gemiddelde van de doelmatigheidsscores is 66 procent. Dit impliceert dat gemeenten gemiddeld genomen dezelfde prestaties kunnen leveren tegen 34 procent lagere kosten, als ze net zo doelmatig zouden werken als de best presterende gemeenten. Opvallend is dat een aanzienlijk deel van de gemeenten onder dit gemiddelde scoort. Dit wijst op een brede ruimte voor doelmatigheidsverbetering.

Om beter zicht te krijgen op het aantal gemeenten met (zeer) ruime verbeteringsmogelijkheden zijn de scores ingedeeld in drie categorieën: laag, middelmatig en hoog. Figuur 4 brengt deze indeling in beeld en toont tevens de drie grootste gemeenten per categorie.

Figuur 4 Verdeling totale kostendoelmatigheidsscores jeugdbescherming en -reclassering in drie categorieën, 2023

De figuur laat zien dat 34 van de 325 gemeenten (ruim 10%) deel uitmaakt van de categorie ‘laag’, met scores onder 40 procent. Voor deze groep gemeenten, waarin Amsterdam, Rotterdam en Nijmegen tot de grootste behoren, is de meeste doelmatigheidswinst te behalen.

Voor gemeenten in de categorie ‘middelmatig’ (scores tussen 40% en 70%), met als grootste drie Utrecht, Eindhoven en Breda, is er eveneens nog veel ruimte voor verbetering. Omdat het bovendien om een hele omvangrijke groep gaat (150 gemeenten, 46% van het totaal) zal het totaal aan kostenbesparingen ook zeer aanzienlijk zijn.

Het aantal gemeenten in de categorie ‘hoog’, met scores boven de 70 procent, is ook aanzienlijk (141, 43% van het totaal). Hoewel deze gemeenten, waaronder de drie grootste in deze categorie (Den Haag, Groningen en Tilburg), al relatief efficiënt opereren, kunnen veel gemeenten nog substantiële kostenbesparingen realiseren.

Wanneer we uitgaan van een ideale situatie waarin gemeenten alle ondoelmatigheden wegnemen, laat de analyse van de totale doelmatigheidsscores zien dat er naar schatting ongeveer 230 miljoen euro bespaard kan worden op de kosten van jeugdbescherming en -reclassering, zonder dat het niveau van hulpverlening afneemt.

Conclusie en aanbevelingen

Conclusie

De analyse van 325 gemeenten laat zien dat de kostendoelmatigheid van jeugdbescherming en -reclassering sterk varieert. Zo scoort een gemeente als Den Haag beduidend beter dan bijvoorbeeld Amsterdam. Bij 184 gemeenten bestaat veel ruimte om de jeugdbescherming en -reclassering efficiënter te organiseren. Ook bij veel andere gemeenten lijken nog aanzienlijke kostenbesparingen mogelijk.

Door te leren van *best practices* kunnen veel gemeenten de kosten van de jeugdbescherming en -reclassering omlaag brengen, zonder concessies te doen aan het niveau van de hulpverlening. Het verminderen van de gemeentelijke apparaatskosten geldt daarbij als één van de aandachtspunten. Grotere besparingen zijn mogelijk op andere kostenposten, vermoedelijk vooral door het scherper onderhandelen op inkooprijzen. Het realiseren van deze kostenverlagingen kan in een ideale situatie een besparing opleveren tot 230 miljoen euro. Ook in een realistischer scenario zou een forse kostenbesparing haalbaar moeten zijn die sterk kan bijdragen aan het overbruggen van het ravijnjaar.

Aanbeveling: leer van vergelijkbare gemeenten

Inzicht in de kosten, prestaties en doelmatigheid van vergelijkbare gemeenten ('peers') kan gemeenten helpen beter te sturen op de kostendoelmatigheid van de jeugdbescherming en -reclassering. Op basis van de resultaten van deze analyse kunnen we per gemeente een benchmarkrapportage jeugdbescherming en -reclassering samenstellen. Deze rapportage vergelijkt de kosten en prestaties van de jeugdbescherming en -reclassering met die van 20 vergelijkbare gemeenten. Naast cijfers over kosten, aantallen trajecten, omgevingskenmerken en doelmatigheidsdeterminanten laat de benchmark zien hoe kostendoelmatig de jeugdbescherming en -reclassering is in vergelijking met andere gemeenten. Deze informatie biedt gemeenten concrete aanknopingspunten voor intervisie, waarna gerichte acties kunnen volgen om de doelmatigheid van de jeugdbescherming en -reclassering te verbeteren. De benchmark kan op [aanvraag](#) worden opgesteld. Een voorbeeld van de inhoud van de benchmark is beschikbaar op de [website](#) van IPSE Studies.

Disclaimer

Zoals ieder gegevensbestand bevat ook ons databestand meetfouten. Deze hebben we zoveel mogelijk gecontroleerd en gecorrigeerd. Voor algemene analyses zijn deze fouten beperkt van invloed, maar bij benchmarks op gemeentelijk niveau kunnen ze sterk doorwerken. Omdat gemeenten hun gegevens zelf aanleveren en deze door externe partijen zoals het CBS worden verwerkt, kunnen wij geen verantwoordelijkheid nemen voor fouten in registratie, definities of afrondingen. Gemeenten dienen zelf te beoordelen of dergelijke afwijkingen van invloed zijn op de uitkomsten. Voor meer informatie hierover verwijzen we naar de bijlage.

Bijlage

Methodologie

Gegevens

Tabel B1 bevat een statistische beschrijving van de gegevens zoals gebruikt in de analyse. Deze gegevens hebben betrekking op het verslagjaar 2023 en zijn afkomstig van het CBS en het dataplatform *Waarstaatjegemeente*. Nadat gemeenten met ontbrekende waarden zijn uitgefilterd blijven er van de 342 gemeenten in 2023 uiteindelijk 325 over waarmee een verantwoorde analyse mogelijk is. Hierbij moet in acht worden genomen dat voor de afzonderlijke variabelen soms meer waarnemingen beschikbaar zijn.

Tabel B1 Statistische beschrijving van de gehanteerde variabelen in het model jeugdbescherming en -reclassering (N=325)

Variabele	Gemiddelde	Standaard-afwijking	Minimum	Maximum
Kosten (x €1000)	1615	5031	17	73148
Jeugdbescherming	114	177	5	2030
Jeugdreclassering	34	87	5	1055
Misdrijvenratio	0,035	0,013	0,015	0,090
Gebruiksratio	0,013	0,006	0,003	0,034
Apparaatskostenratio	0,076	0,106	0,010	0,300
Batenlastenratio	0,013	0,057	0	0,545

Toelichting:

- Misdrijvenratio: de verhouding tussen het aantal geregistreerde misdrijven en het aantal inwoners van een gemeente.
- Gebruiksratio: het aantal trajecten per hoofd van de bevolking tot en met 18 jaar.
- Ratio gemeentelijke apparaatskosten: de verhouding tussen de gemeentelijke apparaatskosten - de interne kosten die gemeenten maken voor de uitvoering van jeugdbescherming en -reclassering - en de totale kosten van de jeugdbescherming en -reclassering.
- Ratio baten-lasten: de verhouding tussen baten en lasten, waarmee de mate waarin gemeenten optreden als uitvoerende instantie voor andere gemeenten tot uitdrukking komt.

Mogelijke meetfouten

Belangrijk is om op te merken dat de door ons gebruikte gegevens mogelijk beïnvloed kunnen zijn door meetfouten. Dit komt bij elk omvangrijk gegevensbestand voor. Dat kan allerlei oorzaken hebben. Wij voeren daar uitgebreide controles op uit en voeren ook correcties door. Als de afwijkingen evident zijn zonder dat we in staat zijn deze op een redelijke manier te corrigeren dan verwijderen we de hele observatie-eenheid (lees gemeente) uit het bestand.

Voor onze algemene analyses zijn datafouten niet zo ernstig. Door de vele waarnemingen worden de fouten eruit gemiddeld. Door allerlei statistische toetsen toe te passen, kunnen we ook aangeven hoe

betrouwbaar bepaalde resultaten en dus conclusies zijn. In het geval van een benchmark waarbij we individuele gemeenten tegen het licht houden, is er van deze uitmiddeling geen sprake. Fouten in de registratie komen daar veel nadrukkelijker naar voren. Omdat gemeenten de gegevens zelf aanleveren en deze door instellingen als het CBS worden verwerkt kunnen we daar geen verantwoordelijkheid voor nemen. Dat betekent dat gemeenten ook nadrukkelijk moeten kijken of afwijkingen in hun registratie of afbakeningen van begrippen hier een rol kunnen spelen.

Een zo'n bijzondere afwijking is het gevolg van het CBS beleid om aantallen op veelvoud van vijf af te ronden. Meestal heeft dat geringe consequenties als het niet om te kleine aantallen gaat. Dat is hier echter wel het geval. Er zijn gemeenten waar soms maar enkele cliënten onder een bepaalde zorgvorm vallen. De onzekerheid die hierdoor ontstaat hebben wij in een apart getal weergegeven, de zogenoemde CBSfoutmarge, uitgedrukt in procenten. Deze foutmarge heeft betrekking op de gerapporteerde productie-aantallen en de door ons berekende doelmatigheid. Een CBSfoutmarge van 10 procent impliceert dat een gerapporteerde doelmatigheid van 50 procent in feite ligt tussen de 45 en 55 procent. Dit laat onverlet dat er ook nog andere onzekerheden in de cijfers zitten.

Model en schattingsresultaten

Voor het berekenen van de doelmatigheidsscores maken we gebruik van het volgende kostenmodel:

$$\ln(c) = a_0 + b_1 * \ln y + b_{11} \ln^2 y + \sum_m b_m \ln(y_m) + \sum_k d_k \ln(z_k) + eff + err \quad (1)$$

Waarbij:

- c = kosten (gecorrigeerd voor prijzen);
- y = productie-index van diensten;
- z_k = omgevingsfactoren;
- eff = percentage extra kosten door ondoelmatigheid;
- err = foutterm, inclusief niet-observeerbare ondoelmatigheid

De productie is een meetkundig gewogen som van verschillende diensten. Hieraan is een homogeniteitsrestrictie opgelegd van de graad 1 en algebraïsch omgewerkt tot de volgende vergelijking:

$$\ln y = \ln y_1 + \sum_{m=2} b_m \ln\left(\frac{y_m}{y_1}\right) \quad (2)$$

Verder stellen we de kostendoelmatigheid gelijk aan een functie van (doelmatigheids)kenmerken van de gemeentelijke jeugdzorg:

$$eff = \exp[-\sum_i \theta_i \ln(u_i)] \quad (3)$$

Waarbij:

- u_i = doelmatigheidskenmerk / van een gemeente;
- θ_i te schatten parameters

We substitueren vergelijking (2) en (3) in (1) en schatten het kostenmodel in één ronde. Deze aanpak staat bekend als efficiëntiemeting met gebruik van de *scaling property* (Blank, 2020; Niaounakis & Blank, 2017).

De niet-geobserveerde ondoelmatigheid (= **unobseff**) behandelen we als een deel van de foutterm. We hanteren hierbij het 9de deciel van de foutterm als de *best practice* waar we alle overige gemeenten aan spiegelen. Gemeenten die beter scoren dan deze benchmark krijgen ook een score van 1. De onderlinge vergelijking wordt hiermee minder gevoelig voor mogelijke uitschieters, die vooral door datafouten zouden worden veroorzaakt.

$$unobseff = \frac{\exp(-err)}{p90}, \text{ waarbij } p90 \text{ het 9}^{\text{de}} \text{ deciel is van de term } \exp(-err).$$

Het model wordt geschat met *weighted nonlinear least squares* met Stata. Bij het schatten worden kleine gemeenten minder zwaar gewogen vanwege minder betrouwbare gegevens als gevolg van een afrondingsregel die het CBS toepast. De schattingsresultaten staan weergegeven in tabel B2.

Tabel B2 Schattingsresultaten kostenmodel jeugdbescherming en -reclassering, 2023

Variabele	Schatting	Standaard-afwijking	T-waarde
Constante	-1,26	0,05	-27,05
Schaal	1,08	0,04	24,74
Schaal ²	0,05	0,04	1,15
Trajecten jeugdbescherming	0,87	0,05	16,88
Trajecten jeugdreclassering	0,13	0,05	2,62
Misdrijvenratio	0,08	0,11	0,75
Gebruiksratio	-0,20	0,08	-2,42
Apparaatskostenratio	0,64	0,20	3,15
Batenlastenratio	0,12	0,41	0,30

Eerdere publicaties van doelmatigheidsanalyses op sociaal domein

Kostendoelmatigheid jeugdzorg

Blank, J. L. T. & van Heezik, A. A. S. (2025). *Sprong over het Ravijn. Hoe doelmatigheidswinst de jeugdzorg kan redden. Factsheet 1* | [Kostendoelmatigheid jeugdhulp 2023](#). Delft: IPSE Studies.

Blank, J. L. T., Heezik, A. A. S. van, & Valdmantis, V. G. (2023). *Jongleren in de jeugdzorg. Empirisch onderzoek naar de relatie tussen inkoop en kostendoelmatigheid van de jeugdzorg in Nederlandse gemeenten*. Delft: IPSE Studies.

Blank, J. L. T., & Heezik, A. A. S. van (2024). Purchase efficiency in Dutch youth care: locally least squares-frontier method applied to municipality data. *International Transactions in Operational Research*, 0 (2024) 1–19.

Kostendoelmatigheid Wmo

Blank, J. L. T. & van Heezik, A. A. S. (2024). *Kostendoelmatigheid Wmo | Factsheet 1 | [Hulp bij het huishouden](#)*. Delft: IPSE Studies.

Blank, J. L. T. & van Heezik, A. A. S. (2024). *Kostendoelmatigheid Wmo | Factsheet 2 | [Ondersteuning thuis](#)*. Delft: IPSE Studies.

Blank, J. L. T. & van Heezik, A. A. S. (2024). *Kostendoelmatigheid Wmo Factsheet 3 | [Verblijven opvang](#)*. Delft: IPSE Studies.

Blank, J. L. T. & van Heezik, A. A. S. (2025). *Kostendoelmatigheid Wmo Factsheet 4 | [Hulpmiddelen en diensten](#)*. Delft: IPSE Studies.

Gemeenten niet in uiteindelijke analyse opgenomen

Voor de volgende 17 gemeenten waren onvoldoende gegevens beschikbaar om ze in de uiteindelijke analyse mee te nemen:

- Asten
- Berkelland
- Bloemendaal
- Diemen
- Gilze en Rijen
- Heemstede
- Heumen
- Hollands Kroon
- Lansingerland
- Nieuwkoop
- Rozendaal
- Schiermonnikoog
- Teylingen
- Vijfheerenlanden
- Vlieland
- Woudenberg
- Zeist

Literatuur

Blank, J. L. T. (2020). The use of the scaling property in a frontier analysis of a system of equations. *Applied Economics*, 00(00), 1–11. <http://doi.org/10.1080/00036846.2020.1763246>

Niaounakis, T. K., & Blank, J. L. T. (2017). Inter-municipal cooperation, economies of scale and cost efficiency: an application of stochastic frontier analysis to Dutch municipal tax departments. *Local Government Studies*, 43(4), 533–554. <http://doi.org/10.1080/03003930.2017.1322958>

Colofon

Uitgave

Stichting IPSE Studies
Delft, december 2025

ISBN

9789083503752

IPSE Studies

E: info@ipsestudies.nl
W: www.ipsestudies.nl

© 2025 Stichting Instituut Publieke Sector Efficiëntie Studies. Alle rechten voorbehouden. Citeren uit deze publicatie is toegestaan onder vermelding van de bron. Bestanden mogen op een server geplaatst worden mits het digitale bestand (rapport) intact blijft en de bron wordt vermeld.